

Korošec.

Gospodarski in političen list za koroške Slovence.

Izhaja vsako drugo soboto

v Kranju (lika Iv. Pr. Lampret; izdaja konsorcijski „Gorenjca“; odgovorni urednik Lavoslav Mikus).

Velja za celo leto 4 K in se plačuje naročnina in in-serati naprej. Vsi rokopisi pisma in druge pošiljke naj se pošiljajo na uredništvo in upravništvo „Korošca“ v Kranju. Rokopisi se ne vračajo. Za oglase se plačuje za enostopno petit-vrsto za enkrat 12 v, za dvakrat 18 v, za trikrat 24 v, za večkrat po dogovoru.

Posamezne številke stanejo 10 vln.

Štev. 5.

V Celovcu, v soboto, dne 5. marca 1910.

Leto III.

Največji dobrotnik 500.000 kron za Ciril-Methodovo družbo umrl.

V sredo so pokopali mladega moža, ki je zapustil za Ciril-Methodovo družbo krog pol milijona kron. Vsa narodna srca po Slovenskem so vztrepala ginjenosti, ko so zaznala za ta plemeniti izraz plamtečega rodoljubja.

Hiša Kotnikov na Verdu pri Vrhniki je bila od prvih početkov slovenskega prerojenja sem ognjišče narodne misli, ognjišče plemenitega rodoljubja. Oče sedaj umrlega Karla, Franc Kotnik, je umrl 15. avgusta 1890. Bil je ustanovitelj parketne tovarne na Verdu, eden slovenskih prvoboriteljev v dobi preporoda, svoj čas slovenski deželni poslanec. Po njegovi smrti je prevzel tovarno sin Franc, ki je pa že 2. avgusta 1891. umrl v starosti 20 let. Zapustil je čez stotisoč kron v narodne dobrodelne namene.

V takem miljeju je vzrastle Karel, rojen 21. septembra 1875. V Ljubljani je študiral gimnazijo, a ko je umrl brat Franc in je bil on poklican prevzeti domačijo, je prestopil na realko, dovršil dunajsko tehniko (ustanovil je tam tudi „Klub slovenskih tehnikov“) in pred desetimi leti prevzel posestva in tovarno na Verdu. Vse njegovo življenje je bilo posvečeno narodnemu in

gospodarskemu delu; v tem je videl rešitev slovenskega naroda. Tihi skromni mož, skoziinsko naprednega mišljenja, je bolehal že od novega leta sem, a se ni hotel vleči; konečno ga je bolezen sama priklenila na posteljo in izdihnil je po silnega trpljenja polni bolezn. V zadnjih trenutkih, ko mu je stala že smrt pred očmi, je s šepe-tajočim glasom narekoval oporoko, **v kateri je postavil Ciril-Methodovo družbo za svojega glavnega dediča, ki dobi krog pol milijona kron.**

Narodova sreča je bila njegova poslednja misel, v zadnjem hipu je blagoslovljal slovenski narod in si postavil sam vekovit spomenik, ki ga bodo videla plemenita slovenska srca od severa do juga nad našo slovensko domovino, in stotisoče oči bo rosilo solze ginjenosti nad plemenitostjo pokojnika.

Sedaj se koroškim Slovincem pač ne bo treba več bati, da jih pogoltne nenasitni nemški moloh.

Slava zadnjemu možkemu iz rodovine Kotnikov na Verdu, slava spominu največjega dobrotnika naše šolske družbe!

PODLISTEK.

Celovski „turnar“.

Povest iz starih časov.
Spisal Ferdo Plešić.

I.

«Oj Juri, kako je tu lepo!» je vzkliknilo dekle, ki je pravkar stopil iz čuvajnice celovskega farnega zvonika na kamenit hodnik, ki je zidan kroginkrog mogočnega stolpa. Za dekletom se prikaže visok in krepak mladenič, resnega, a lepega obličja, temnih dolgih las ter gladko obrt.

«Seveda je lepo tu zgoraj,» de mladenič in se nasmehne.

«Lepo je, da Metka, in kadar sije solnce kakor danes in tako prijazno zlati strehe pod mano ter planine tam v daljavi, vidiš, tedaj mi postane tudi gorko v srcu tukaj, in tedaj se mi zdi, da ne bi menjal z najbogatejšim trgovcem tam spodaj v mestu. Ali, Metka, stopi bližje sem k ograji, videla boš bolje.»

«Bojim se, da se ograja ne podere, potem bi padla dol, brrr!»

«Nič se ne boj, Metka,» ji prigovarja mladenič ter jo prime za malo ročico svojo močno roko.

«Tako, dá, Juri, zdaj se nič ne bojim. Oj, kako je to visoko!»

«Vidiš, Metka, na tej višini si bova splela gnezdece, visoko nad vsemi ljudmi, kakor sokol in sokolica.»

Metka je zardela.

«Kaj govoriš tako Juri! Kaj res?»

«In zakaj bi ne imelo biti res, Metka? Jeli se ne ljubiva že leto dni, jeli si nisva obljubila, da hočeva živeti drug za drugega? Glej, prišel bom dol po tebe in ugrabil te bom, kakor sokol golobico, in odnesel te bom sem gor, kjer vlada vihar. Ne boj se, Metka, golobica moja, reven sem, a življenje ti hočem ustvariti, kakor ga kraljeva hči nima. Tu boš gospodovala v mojem samotnem gnezdecu, tu gori na visini in le kdajpakdaj se boš spustila dol v nižino. In če ti bodo stopnice pretežke, te bom nesel na teh svojih rokah!»

Metka ni odgovorila, ali kakor v dokaz, da so ji prijetoe besede krepkega spremljevalca, nagnila se je ob njegove široke prsi ter mu položila ljubko glavico na ramo. Juri se je zazrl v njeno milo oko sinje barve, narahlo je pritisnil njeno glavico ob svoje lice in dahnil ji je poljub na rožnati ustni. Bil je poljub — najvišji v Celovcu.

Juri je bil namreč v onih časih čuvaj na celovškem stolpu, Metka pa je bila njegova zaročenka. Malobeseden je bil Juri in malokomu znan. Prišel je pred dobrim letom v mesto in je prosil za službo čuvaja na celovškem stolpu. Ker je ravno tedaj umrl stari čuvaj, in se ni oglasil nihče za to službo, je sprejela gosposka Jurija. In tako je Juri začel opravljati svoj težki posel. Malokdaj je stopil dol v mesto in še tedaj v zgodnjih urah, da si je nakupil živeža ter si napolnil vedro z vodo. Potem je zginil po polževe zavitihi stopnjicah gor

v zvonik, kjer je samotno prebil ves dan in vso noč. Pravili so ljudje, da je bil Juri sin plemenite družine, drugi zopet, da je prišel s Kranjskega, kjer je bil nekoč divji lovec. Kaj je bila resnica, ne vemo. Bilo mu je tedaj okoli petindvajset let. Po naključju se je seznanil z Metko, ki je živela s svojo materjo vdovo v mestu. Njena mati je bila šivilja in tudi Metko je izučila v tem koristnem rokodelstvu. Metka je bila tedaj jedva sedemnajstletno dekle, nežno in sibko, da bi človek sodil, prva sapica jo bo vzela. Zelo ji je ugajal «turnar» Juri, ker mu je bilo lice tako resno, in pogled tako miren. In tako se je zgodilo, da sta oba medsebojno sklenila združiti svoji usodi ter pričeti novo življenje. Zaročila sta se, in kot taka smo ju srečali lepega pomladnega jutra na hodniku, ki v vrtinčasti višini obdaja še danes stolp celovške farne cerkve, ali cerkve «božje glave», kakor pravi narod še danes.

Jeliva sta se zaročenca poljubila, zabrenčala je stara cerkvena ura osmo. Juri se je hitro odtrgal od svoje Metke ter pohitel v svoje stanovanje. Kmalu na to je stopil zopet na hodnik. Sedaj pa je imel velik rog v rokah.

«Čemu ti bo ta rog?» ga vpraša Metka.

«Zatrobil bom, duška? Veš, da se meščani doli zanašajo name, na svojega turnarja. Čuvati moram nad njimi, da jim požar ne uniči domovja. In če zapazi moje oko kje dim, ki se sumljivo dviga proti nebu, jim moram naznaniti pretečo nevarnost požarja. Da so pa meščani prepričani,

Kdo razdira?

V našem predzadnjem uvodnem članku smo zadeli v tarčo in marsikateri slovenski rodoljub, kateremu je prišel ta članek v roke, nam je dal prav. Ne tako «Mir». Po njegovem mnenju ne sme kratkomalo to, kar mi pišemo, biti res in če bi mi prepisovali ves čas samo sv. pismo, smo prepričani, da bi se «Mir» postavil nasproti.

Pravzaprav proti našim trditvam ne ve nič takega povedati, ki bi dokazalo nasprotno. Zaganja se samo v neki članek «Korošca», ki je izšel že pred nekaj časa in pravi, da sedaj drugače pišemo, kakor smo tedaj.

K temu pripomnimo le tole. Že v našem zadnjem članku smo pisali, da «Mir» s svojim vednim zmerjanjem odganja ljudi od slovenske stranke; posebno zato, ker napada vsakega, kdor ni čisto istega mnenja, kakor «Mirov» urednik, oziroma njegov pokrovitelj. Če je kdo še tako dober Slovenec, še tako narodno delaven in še tako veren, kakor hitro ima kako drugo mnenje, kakor naši «feldmaršali», je obsojen liberalec in dela se proti njemu skrito in javno. In to je, kar smo hoteli grajati. To dela in je delalo razdor med nami. Zato smo rekli, da vsi ljudje ne moremo biti čisto enakega mišljenja in je glavna stvar samo to, da smo si v bistvu ene misli. Sicer pa naj vlada med vsemi ljubezen.

Dokazali smo že zadnjič, da potrebujemo na Koroškem, ki nas je tako malo, nasprotnikov pa tako mnogo, ko je slovenski Korošec itak že dovolj ponižen, nasprotnik pa brezmejno ošaben in predrzen, vsakega moža, da ne gre pri nas, obsojati in izzivati iz svoje srede ljudi samo radi tega, ker bere še kak drug list in ne samo «Mir» ali ker podpira še kako drugo slovensko društvo in ne samo tistih, h katerim se ga komandira. Poznamo sicer mnenje nekaterih gospodov, ki pravijo: «Nič ne dé, stran s temi ljudmi, če nas je tudi malo, pa smo vsaj enih misli». Tega pa ne pomislijo, da je to samo tam brez škode mogoče, kjer je dosti ljudi, nikakor pa ne in najmanj na Koroškem in zgoditi se zna, da bodo isti gospodje čez nekaj desetletij uvideli, da so ostali v slovenski stranki sami generali brez vojske.

Ker mi torej zbiramo tiste ljudi, ki so že davno nezadovoljni in ki že dalje časa pravijo, da se ne bodo nič več borili pod slovensko zastavo, je to le narodno delo in politično društvo bi nam moralo biti za to le hvaležno. Ker pa smo opozicija in, ker

da čuje nad njimi zvesto oko, jim moram zatrobiti vsako uro na rog.»

Rekši to je nastavljal Juri rog na usta ter je zatrobil, da se je zatresel turobni rogov glas nad strehami celovških meščanov. Potem se je okrenil na drugo stran in zatrobil in potem na tretjo in tudi zatrobil.

Metka ga je radostno opazovala, in silno lepo se ji je zdelo, da zna Juri tako lepo trobiti. Posebno imeniten se ji je zdel njen zaročenec, ker je opazila spodaj na trgu pred cerkvijo par meščanov, ki so na rogov glas obstali ter jeli prodajati zijala navzgor proti stolpu. Ko pa je Juri odtrobil ter se vrnil zardelih lic k nji, vprašala ga je radovedno:

«Juri, zakaj pa si zatrobil samo proti trem stranem, proti zahodu, proti severu in proti vzhodu? Zakaj nisi zatrobil proti jugu?»

«Zato, Metka!» je dejal Juri ter prijel mladenco za roko in jo peljal tesno ob železni ograji krog hodnika. Pokazal je s prstom navzdol, kjer se je razprostiralo v tistih časih ob južni strani farne cerkve celovško pokopališče. «Glej, Metka, križe tam doli! Ni varno buditi mrtvih z njihovega večnega spanja. Zato tudi noben čuvaj na tem stolpu ne sme in tudi ni trobil nikoli na južno stran.» Tako je dejal Juri, in resen je bil njegov obraz. Dasi je solnce sijalo, se je zdelo Metki, da jo je nekaj zazeblo. Zadržetela je po vsem životu. Nekaj časa je zrla nema na pokopališče pod seboj, potem je stresla glavico in ponudila Juriju svojo ročico.

«Pa zbogom, Juri, in kmalu se kaj oglasi pri nas!»

Juri jo je poljubil ter jo spremil preko strmih stopnic navzdol. Nato se je zopet vrnil v svoje stanovanje, tam pod zvonikovo streho. Sedel je k priprosti mizi, naslonil glavo v roke in se zamislil. Bil je zopet sam.

Dalje prih.

je naš list odprl po geslu, da naj vsak pove svoje mnenje, vsem, ki se slovensko čutijo, je popolnoma razumljivo, da pride včasih v list tudi kak preoster glas. Tega pa nismo zakrivali mi, ampak tisti, ki vse zamučujejo, kar ni njih mnenja. Če boste v cloveka vedno trobili, da je liberalec, ga boste tako navadili na to besedo, da bo rekel, naj pa bom in se bo samo radi vaše nestrpnosti navzel kakšnega napačnega mnenja.

«Korošec» je bil vedno za politični in gospodarski napredek slovenskega ljudstva na Koroškem in če se nahaja v kakem članku beseda svobodoljubnost, še nima nihče pravice, te besede razlagati le v njenem najslabšem pomenu. Mi razumemo svobodoljubnost na ta način, da mora imeti Slovenec svobodo, povedati tudi v slovenski stranki svoje mnenje in svobodo, da se radi tega ne zmerja in psuje. Proti veri ali proti zaslužnim narodnim duhovnikom nismo nikdar pisali, če se pa sme na oni strani zmerjati z liberalci in pobijati lastne ljudi, namesto da bi vsak na svoji strani delali kolikor mogoče, tako se pravi to, da smo dospeli v politiki do razpotja.

Tega pač ne trpimo in sicer samo radi tega ne, ker se bojimo, da bi se še več Slovencev ne odtujilo svojemu rodu, bodisi da bi stopili na stran onih, ki se imenujejo Nemcem prijazne Slovence. Toda, odkar je postal dr. Šušteršič, o katerem so prej naši voditelji sami pravili, da je izdal koroške Slovence, komandant tudi koroških Slovencev od tega časa seveda naši voditelji ne pustijo več pametne besede k sebi. Zato so oni odgovorni za ves razdor, katerega delajo s svojo pisavo, svojim zmerjanjem in s tem, da odrivajo od političnega življenja vsakega, ki ima še lastno mnenje.

Dopisi.

Borovlje. Pri puškariji so nastopili zdaj zelo slabi časi, tako da marsikateri delavec nima nobene dela. Posebno tisti delavci, ki so prej samo visoki glavi delali, so zdaj zelo na slabem, ko jim drugi dobavitelji ne dajo dela, visoka glava ga pa nima kljub temu, da vedno v nemški rog trobi in po svetu vpije: «Mir sajmr tajčel!» No, visoka glava, zakaj pa ti ne pomagajo Nemci? In tisto denunciranje, in tista umazana konkurenca ti tudi nič ne pomaga! Je že prav! Ti želiš, da bi mi borovski samostojni mojstri žganke iz žakovne jedli, le glej, da boš ti vsaj takih vedno dovolj imel.

Borovlje. Nasi nemčurji, katerim neumnost že od daleč iz glave štrli, so se že sto- in stokrat blamirali, pa to še vse nič ne pomaga. Hočejo z glavo skoz zid in v enomer tiščijo, da mora biti vse nemško, zraven pa ne vidijo, kako naša puškarija ravno radi Jugoslovanskega vprašanja trpi. Zadnji čas so se vrgli na veronauk na naši ljudski šoli, ne ker so za njega vneti, ampak ker se počuje slovenske otroke v slovenskem materinem jeziku. Nahopali so poslanca Burgerja, da hočejo v Borovljah vsi ljudje nemški veronauk. A Grafenauer je nemški gospodi v deželnem zboru povedal take, da so se vsi nemški poslanci morali sramovati borovških prismojenih nemčurjev. Veronauk se bo seveda kakor dozda tudi naprej poučeval v materinem jeziku otrok, in naj se vsi borovski nemčurčki postavijo na glavo. Torej ste zopet za eno blamažo bogatejši! Da bi iz kože skočil, kaj ne, puhle glavice nemčurske?

Pliberk. (Okrajna bolniška blagajna.) Pri okrajni bolniški blagajni za Pliberk je od sto udov daleč čez 90 slovenskih delavcev in sicer zelo mnogo takih, ki nemško niti besedice ne razumejo. Kdor je bil kedaj član kake okrajne bolniške blagajne, tisti ve, kako strogo one postopajo, ako napravi kak njen ud katero napako glede njenih navodil in predpisov. Ker mnogo slovenskih udov te blagajne ne razume nemško, marsikateri radi nemško pisanih pravil mnogokrat izgubi po blagajni sicer zajamčene mu dobrote. Konečno so to tudi nekateri gospodje pri naši okrajni bolniški blagajni uvideli; zavolje tega so dali tiskati «Poduk za ude bolniške blagajne v Pliberku v potrebi zdravniške pomoči» tudi v slovenskem jeziku. Toda v taki slovenščini, da se je bog usmili. Ta «poduk» obsega samo eno majhno stran, vendar pa je v njem več ko 70 reci sedemdeset napak ali kozlov. Sploh je ta «poduk» pisan v taki slovenščini, da je brzkone še tisti ne razume, kdor jo je pisal. Med drugim predpisuje ta poduk, da mora «vsaki sboleli blagajniški ud sprejeti obisk priredelnika in njemu podati zahtevajočo pojasnila.» Gospodom, ki na tak način žalijo nas slovenske delavce, povemo samo tole: Ne bode te več norca delali z nami, tudi mi se Vam bomo postavili po robu.

Slovenski delavec.

Vellkovec se čedalje bolj probuja in tudi okolica je zavedno slovenska. Dne 19. sušca, praznik sv. Jožefa t. l. se uprizaro v Vellkovec založra «Mlinar in njegova hči». Uloge so v najboljših rokah, dekoracije za to igro so naročene iz Ljubljane in Maribora. Ta uprizaritev bo zelo

lepa in opozarjamo občinstvo že sedaj na njo. Slovenci in Slovenke 19. sušca vsi od blizu in daleč k predstavi v Vellkovec. Natančneje se poročamo.

Glinje. Podružnica «Ciril-Methodove družbe» priredi svoj letni občni zbor, v nedeljo dne 6. marca t. l. ob 3. uri popoldne pri Bremlju v Glinjah z navadnim sporedom. Nobeden Slovenec ne sme manjkati, zato vse uljudno vabi odbor.

Poljana. Za Prevalje in okolico se bo kmalu ustanovila podružnica «Družbe sv. Cirila in Metoda» s sedežem pri Hrastu. Že sedaj opozarjamo zavedne Slovence na to, da se kar v največjem številu udeležijo ustanovnega občega zbora ter tudi pristopijo k podružnici. Mislimo, da nobeden ne bo zastajal, ampak bo vsak «rad mal položil dar, domu na altar». Vsak ve, da le s podpiranjem Ciril-Methodove družbe si utrdimo slovenska tla. Natančneje se pride. Tisti, ki se še niso javili, naj to store čimprej pri znanih zavednih Slovencih, ki so se že vpisali. Želimo iskreno, da bi pristopili tudi Slovenci iz Močice in Črne, da bo podružnica uspevala kakor nobena druga na Koroškem.

Prevalje. Unogi «Štajerca»! Tedaj pa nimaš več urednika na Prevaljah. Kap ga je zadela v desno roko, da sedaj pisat ne more več. Pomilovanja vredna obadva. Kakor bi bil slutil je pisal kar po tri, štiri članke v «Štajerca» za vsako številko, kakor bi bil vedel, da to ne bo dolgo. Sedaj pa vsega — amen!

Leše. Navdušenje tukajšnjih socialnih demokratov za svojo organizacijo se je že poleglo, ker menda jim nosijo gospodje «cukerline», da bi jim šli na lim. Dober tek!

Borovlje. Naša hranilnica in posojilnica obstoji šele dve leti, pa ima že čez 500 kron rezervnega fonda. Ta hranilnica je zato zelo važna, ker dela hudo konkurenco znani borovski Vorschusskassi. Ta je prišla gotovo med ljudstvom v velik «miskedit», kajti skoro ves denar, ki je zdaj naložen v nasi hranilnici, je bil prej v Vorschusskassi.

Borovlje. Naše telovadno društvo «Sokol» dobi vse telovadno orodje in se bo potem takoj pričelo tudi s telovadbo na orodju. Za telovadnico je slavna hranilnica v Glinjah našemu «Sokolu» prepustila brezplačno prostorno gledališko dvorano.

Vellkovec. Naše nemško ali bolje nemškutarsko pevsko društvo je poslalo za Roseggerjev sklad 60 kron in za nemški «Pressverein» 20 kron. Heil!

Vovbre pri Vellkovecu in Grebinju. Pri občinskih volitvah so zmagali v vseh treh razredih Nemci oziroma nemškutarji. Razmerje glasov je bilo: v prvem razredu: 7:3, v drugem 20:8 in v tretjem 68:49. Žalostno je to, če pomislimo, da so bile Vovbre šele pred malo leti v slovenskih rokah. Pa tedaj le tako dalje; proč s Ciril in Metodovo družbo, vdarimo po vsakem Slovencu, kateri si upa biti malo napreden in pustimo, da gredo drugi ki nočejo trobiti v klerikalni rog v nemški tabor Šolsko društvo, pa živio!

Celovec. Kako vzgledno je gospodarstvo celovških mestnih očetov, kaže tale resnica: Šele pred par leti si je izposodila mestna občina 10 milijonov kron in zdaj si jih izposodi zopet 8 milijonov. Kako pa bi vpili Nemci, če bi potrebovalo toliko denarja kako slovensko mesto. In to morajo plačevati tudi Slovenci, kar jih je v Celovcu. To pa še vse vkup ni dosti. Celovec daje tudi denarja za Roseggerjev sklad in za druge proti Slovincem naperjene stvari.

Celovec. Župana Metnica vprašamo, ali bode še tudi zanaprej zapiral Slovence, ki bodo zahtevali na kolodvoru vozne listke v slovenskem jeziku? Za 18 milijonov mora koroška dezela za Celovec dobra stati. Ker je na Koro ki tretjina Slovencev, morajo jamčiti koroški Slovenci mestni občini za 6 milijonov. Ali smemo zapirat tistega, ki nam stoji za dolg dober? Zato Slovenci: zahtevajmo vozne listke na celovškem kolodvoru vsi v slovenskem jeziku.

Celovec. Metnic bi se imel pravzaprav le pisati met nič. Po njegovem mnenju ne smemo Celovečanje nič met. Vse denarje, zadnji groš moramo zanesti za štibre, katere nam povzroča Metničevo gospodarstvo.

Narodne zadeve.

„Šola, v kateri se otrok ne nauči zadosti nemško, je za nič!“ Tako je rekel nemški hajlovec poslanec Malik na nemškutarskem shodu v Studencih pri Mariboru. Malik je vreden bratec naših koroških Nemcev in nemškutarjev, samo toliko je boljši, da pove odkrito, kaj hoče s šolo, nasi koroški Nemci in nemškutarji pa vodijo ljudi za nos. Malik je hotel s temi besedami pridobiti Studenčanje za nemško (šulferajnsko) šolo. Vili Studenčanje pa tudi besedam Malika niso verjeli. Oni vedo, katero dolžnost ima šola in si rajši postavijo za drag denar slovensko šolo, prej da bi morali dajati otroka v nemško šolo.

Zaradi tega, ker zavračajo na pošti v Celovcu (in po nekaterih drugih nemškutarskih mestih) dopisnice z narodnim kolkom „Ptuj“ in s črnim kolkom, vložil je v kranjskem deželnem zboru dr. Novak s tovariši interpelacijo.

Imate li bolečine?

Rumatične, protinske, glavobol, zobobol? Ali ste jih dobili vsled prepiha, ali prehlada? Poskusite vendar bolj hladni, zdravilni, krepilni Fellerjev fluid z znamko «Elsafluid». Ta je res dober! To ni samo reklama! Tucat za poskušnjo 5 kron franko. Izdelovalec le lekarnar Feller v Stubici, Elsin trg št. 267 (Hrvaško).

«Nemci ne morejo reči, da bi bili Slovenci manj elikani kakor pa so Nemci», te besede beremo iz ust našega nasprotnika v «Deutsche Stimmen aus Krain, Triest und Küstenland» štev. 65, od dne 12. avgusta 1909.

„Vseslovenska ljudska stranka“ in koroški Slovenci. Z velikim pompom se je ustanovila lani v Ljubljani «vseslovenska ljudska stranka», ki vsebuje vse na klerikalnem programu stoječe organizacije na Slovenskem. Priznamo, da je to močna organizacija, ki bi lahko kaj dosegla za nas koroške Slovence. Toda ljudje, ki stojijo na čelu te stranke, so nam že znani iz prejšnjih časov, posebna izza časa volilne reforme. Ime dr. Šustersič je z izdajalskimi črkami zapisano v zgodovini koroških Slovencev. Kako naj imamo koroški Slovenci zaupanje v stranko, kateri načeluje človek, ki je nas za časa volilne reforme izdal, ki je z nami barantal in krošnjari kakor z manjvrednim delom slovenskega ljudstva! Zadnji «Korošec» je konstatiral resnico, ko je pisal, da so naši voditelji celo slovensko Koroško izročili «Vseslovenski ljudski stranki», se predno je ta stranka za nas storila le kaj malega. In vendar se je «Mir» zaraditega grozno razburil. Seveda je «Miru» neljubo, če povemo svojim častitim bralcem kako resnico. Poglejte, cenjeni naši bralci, kako se nam je pred kratkem godilo na koroških kolodvorih! Zaprli so nas, kadar smo zahtevali vozni listek v slovenskem jeziku. «Slovenec», časopis «Vseslovenske ljudske stranke», od katere pričakuje «Mir» našo rešitev, je sicer prinašal o škandalih na koroških kolodvorih dolgovazne članke, a ti članki so bili le pesek v oči nerazodnemu ljudstvu; ostalo je samo pri praznih frazah, katerih je tedaj mrgolelo v Šustersičevem glasilu, dejanja so pa seveda izostala. Pričakovali smo, da bodo zasnovali poslanci, združeni v Šustersičevem klubu, resno, odločno akcijo v našo korist, za naše tepane pravice, toda pustili so nas na cedilu, niti besedice niso črhnilo za ubogo koroško paro, četudi po lastnih trditvah igrajo v avstrijski politiki vodilno vlogo. In tako je prišlo, da še danes nimamo najmanjšega zadoščenja za one krute žalitve, ki so jih prizadeli c. kr. vladni organi uglednim, poštenim Slovincem in celemu slovenskemu narodu na Koroškem. Župan največje slovenske občine na Koroškem je bil aretiran, za njim je šel v zapor pošten Slovenec, ki se je poslužil na kolodvoru v Celovcu slovenskega jezika. «Slovenec», glasilo dr. Šustersiča, je grozil, a ostalo je pri grožnjah, ker Šustersičevi poslanci kaj resnega v tej stvari niso storili. Koroški Slovenci smo jim bili in jim še bomo sredstvo za kravje kupčije. Resnih korakov ti ljudje za nas nikdar ne bodo storili. Naš izdajalec nikdar ne bo več naš rešitelj! Saj pravi pregovor, da zamorca nihče ne opere. «Mir» se bo seveda zopet kar penil jeze, ker smo to povedali svojim bralcem. Rekel bo, da se še Nemci bojijo «Vseslovenske ljudske stranke», samo «Korošec» nima in noče imeti pred njo nobenega respektu. Verjamemo, da imajo Nemci strah pred Šustersičevo organizacijo, ker bi res lahko kaj dosegla, če bi jo bila volja, storiti za nas le nekaj na mer odajnem mestu. Te resne volje pa nimajo, zato je bil tudi nemški strah pred organizacijo nepotreben. Tako si vsaj misli pošten slovenski kmet, ki je že mnogo hudega doživel na Koroškem pod vodstvom ljudi Šustersičeve vrste, ki mnogo obljubujejo, a malo storijo, zato, ker so vladni hlapci.

„Matica Slovenska“ prosi vse gg. poverjenike in člane, ki še niso poslali članarine za leto 1909, naj to store čim prej. Med knjigami za leto 1909, se nahaja obširni „Bleiweisov Zbornik“, „Koroška“ z natančnim jezikoslovnim zemljevidom te dežele, „Stanko Vraz“, prevod iz ruščine „Onjegin“ i. t. d. — Za leto 1910, izide med drugim obsežna knjiga g. dr. B. Vošnjaka „Ustava in uprava Napoleonove Ilirije“, „Koroška“ II. del, prevod slovitega češkega romana „Jan Marija Plojhar“ i. t. d. Članarina je 4 K.

Svetovna politika.

Državni zbor se je v četrtek otvoril brez hrupa. Najprej sta se izvolila dva nova podpredsednika Rusin Romančuk in Italijan Conci. Za tem se je pričelo prvo branje rekrutne predloge. Slovenski klerikalci bodo kakor en mož glasovali za te predloge. — Poslanec Hribar je interpeliral glede poštnega ravnanjstva v Ljubljani, radi zapostavljanja Slovencev pri finančnih oblastvih na Koroškem, radi neenake konfiskacijske prakse narodnih kolekov i. t. d.

Dunajski župan dr. Karl Lueger leži na smrti bolan. Pričakuje se vsak trenotek katastrofe.

V Bosni in Hercegovini se že delajo priprave za saborske volitve. Politične oblasti se zlasti bavijo s tem, da sestavijo volilne imenike. Volitve imajo biti sredi maja, tako da bi se sabor sešel sredi junija.

Na bolgarski meji je v torek pri Lilkovem v tamraški okolici turška straža streljala na bolgarsko. Razvila se je mala bitka, ker so Turki začeli streljati tudi na druge bolgarske straže. V sredo se je streljanje ponovilo; na turški strani je nastopilo tudi topništvo. En turški korporal je ubit, en vojak pa ranjen. Turška vlada ne pripisuje dogodka važnosti. Preiskava je uvedena.

V Peterburgu je bil na čast bolgarskemu kralju slovesen obed, na katerem je car Nikolaj pozdravljaj neodvisnost Bolgarske in izrekal upanje, da se bodo vezi med Rusijo in Bolgarsko še bolj utrdile. Kralj Ferdinand je odgovarjal v enakem zmislu.

Turško časopisje je zelo nezadovoljno z govorom ruskega carja na obedu, ki je bil v Peterburgu na čast bolgarskemu kralju.

Na francoskem je civilno sodišče v Reimsu obsodilo kardinala Lucona, da mora plačati učiteljski zvezi 500 frankov odškodnine, ker je podpisal pismo francoskih škofov, s katerim se je katoličanom prepovedala raba nekaterih knjig v javnih šolah.

Gospodarska vprašanja.

Tržne cene v Celovcu
dne 24. februarja 1910.

Predmet	Pripravlano v vrečah	Teža		Prodajna cena po 100 kilogramov						Znižana srednja cena	
		vreče 80 litrov	hektol.	naj-nižja		srednja		naj-višja		vreče 80 litrov	hektol.
				K	h	K	h	K	h		
pšenica	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
rž	35	58	72	20	—	20	34	20	50	11	80
ječmen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
oves	28	35	44	16	—	16	75	17	—	5	80
ajda	17	46	57	—	—	—	—	17	38	8	—
koruza	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
pšeno	5	63	79	—	—	—	—	28	60	18	—
proso	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22
grah	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	50
leča	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
fižol, bel	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— rdeč	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
bob	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
krompir	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
deteljno seme	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
seno, sladko	8	—	—	11	—	11	50	12	—	—	—
— kislo	40	—	—	7	—	8	50	10	—	—	—
slama	15	—	—	6	50	7	30	8	—	—	—
zeljne glave, 100 kom.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
repa, 1 vreča	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
smetana, 1 liter	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
mleko	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
maslo	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
surovo maslo	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
špeh, okajen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— surov	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
svinjska mast	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
jajca	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
piške	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
kapuni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
race	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
gosi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
30 cm dolga trda drva	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
30 — mehka	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
80 —	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Za čebelarje. Kdor hoče imeti „Slovenskega čebelarja“ naj kupi za dva in pol krajcarjev dopisnico. Na prvi strani napiše s svinčnikom ali s peresom:

Na upravništvo „Slovenskega čebelarja“ v Ljubljani. Na drugi strani pa napiše: „Prosim, pošljite mi „Slovenskega čebelarja“. Pridodate prvi številki položnico. Ko bom isto prejel, Vam bom poslal naročnino. Zdaj pa napiši še razločno ime, kraj in pošto. Na primer: Franc Bučar, po domače Strdinjak v Šumah, pošta Sladka gora, Koroško. Ne bo dolgo, bo pa prišel „Slovenski čebelar“. Notri bo položnica. To izpolni sam ali pa poprosi koga drugega, da jo napiše in oddaj jo z denarji vred na pošto.

„Slovenski čebelar“ izhaja vsak mesec, obsega 16 strani ali še več in velja za koroške Slovence le eno krono na leto. „Slovenskega čebelarja“ lahko naroči vsak. Kdor pa hoče ustanoviti čebelarsko društvo, ta naj prosi za pravila pri „Osrednjem čebelarskem društvu“ v Ljubljani. Človek, ki je izdajica našega naroda ne bode potovalni učitelj za slovenske čebelarje.

Kakor slišimo, se nekod prizadevajo, da bi vsilili nam Slovincem na Spodnjem Koroškem za potovalnega učitelja Paulla Kullnigga. Potrebno je, da si ob tej priliki ogledamo, kdo je isti Paul Kullnigg. Pavel Kolnik ali Golnik (nikakor pa Kullnigg, kakor se piše on sam) je rodod Slovenec, pa toda kak Slovenec je on v resnici, tega ne barajte. Najrajši bi pogoltnil vse Slovence na žlici vode.

Znano je, kake krivice se godijo v šoli nam koroškim Slovincem. Znano je tudi, kako nam je delal nasprotno rajni deželni šolski nadzornik Palla. Vse, kar je slovenskega naj bi zginilo iz šol, samo nemščina naj bi se vbijala našim ubogim otrokom.

Edina slovenska knjiga (ali pravzaprav tudi le pol slovenska), katero imamo po utrakvističnih

šolah je Abecednik. Učitelju Paullu Kullniggu v Tinjah pa je bila na poti še ta, itak samo napol slovenska knjiga. Kar na svojo lastno pest je izpodrinil iz šole še ta abecednik in začel poučevati šestletne slovenske otroke z čisto nemško knjigo (nemško začetnico). Tega seveda še naši zagrizeni inšpektorji niso mogli dovoliti in šele par tednov je od tega, kar je deželni šolski svet odredil, da se mora na šoli v Tinjah uvesti nazaj zopet Abecednik.

Tako izdajico naj imenujejo Nemci in nemškutarji za potovalnega učitelja. Če ga pa imenujejo zase, naj ga poslušajo potem tudi sami. Slovenski čebelarji ne bomo poslušali ne Paula Kullnigga in tudi ne drugega potovalnega učitelja, ki ne bo Slovenec.

Raznoterosti.

Kometi. Več ko petsto milijonov zvezd vidimo na nebu z velikanskimi daljnogledi. Tudi okoli 900 kometov se je že opazovalo v zgodovinski dobi. K našemu solnčnemu sistemu jih spada 20, ki se pravilno pokažejo v gotovem času. Kometi, ali po našem zvezde-repatice so nebeška telesa, ki so se od nekdanj hudo obrekovala. Kadar so se prikazali s svojim dolgim repom ali metlo, so praznoverni ljudje govorili, da je to šiba božja in so vse nesrečo, vojke, kugo itd. pripisovali na račun tem nedolžnim zvezdam. Repatice pa delajo še dandanes preglavice največjim učenjakom in to največ zaradi svojega svetlega, dolgega repa. Opazovalo se je namreč, da se ta rep tem bolj razvija, čim bolj se zvezda približuje solncu in to vedno na tej strani zvezde, katera je proč od solnca obrnjena. Ta rep pa je pri nekaterih strašno dolg, tako n. pr. pri repatici Donati iz l. 1852 je iznašal 85 mil. kilometrov; še daljši pa je bil rep komete z l. 1843, namreč 250 mil. km. Č: pomislimo, da je solnce od zemlje «samo» 149 mil. km. oddaljeno in da brzovlak premeri tako daljavo šele v 230 letih, si moremo približno velikost tega repa predstaviti. Pri zvezdi repatici razločujemo namreč tri dele: trdo jedro, okoli njega svetlo plast, ter dolgi rep (nekateri pa nimajo repa). Jedro in svetla plast tvorita skupaj glavo repatice. Več o njih pa povemo čitateljem, ki se za to zanimajo, prihodnjič.

Zrakoplovba. Francoski zrakoplovec Delagrange, ki je bil priglasičen k tekmovanju v Heliopolisu, je padel z grozne višine k zemlji in obležal mrtev. Isti dan je imel tudi sloveči Santos Dumont nesrečo, katero bi bil lahko plačal z življenjem. Vznesel se je do višine 30 metrov kvišku, ko mu nakrat odpove motor službo. V trenutku je bil na zemlji, odnesel pa je samo manjšo rano na glavi. — Za zrakoplovstvo se dandanes zanima cel svet. Celo kitajska vlada je poslala v Evropo nekoliko visokih, tehnično izobraženih oficirjev, da se seznanijo z zrakoplovji. Tudi ženske se že poskušajo v tem športu. Prva se je dvignila letos dama M. Delaroche na eroplanu v zrak in 7. februarja je ista vodila tudi kot prva pri javnem tekmovanju v Heliopolisu svoj eroplan. Prvi pravilni promet z zrakoplovi naznanja neko društvo v Monakovem, in sicer med postajami Ingolstadt-Landshut, ter Mühl-dorf-Chiemsee, z začetkom majnika. Vožnja bo trajala 3 ure (po 50 km v uri) ter bo stalo 2:50 M.

Novo avtomatično strojno puško so sestavili na Francoskem, ki tehta samo 8 kg in en sam vojak more izstreliti na minuto 200 do 300 streliv.

O ameriških milijonarjih se vedno kaj posebnega sliši. M. Fleischmann je napravil ženitovanjsko potovanje k severnemu polu na lastni ladiji, kar je stalo 300.000 K. Ženitovanjsko potovanje drugega amer. para, g. Peufielda in gospe po Nilu je stalo menda celo 800.000 K. — Grof Lesdoin se je podal v medenih tednih z gospo v Tibet na potovanje polno nevarnosti in stradanja. Najdražje pa je plačal ekstravaganco sin milijonarja Tiffany. Vzel si je ubogo deklico in je bil zato od očeta izključen od dedščine ter je tako prišel ob 18 milijonov.

Hrvatje v Ameriki. V Ameriki živi dandanes mnogo Hrvatov. Posebno kruti hrvatski ban, baron Rauch je imel na vesti, da so tako zapuščali Hrvatje svojo domovino. Ti ameriški Hrvatje začeli so izdajati v Ameriki list «Svobodna tribuna». List je, kakor kaže ime, svobodomiseln in ni namenjen le Hrvatom in Srbom, ampak tudi drugim Slovanom. Postavili so si še poseben cilj: združevati Slované.

Najstarejše društvo na svetu je Bokoljska Mornarica v Kotoru. To društvo je bilo ustanovljeno leta 809, meseca septembra. Staro je torej še več kot 1100 let.

Stari ljudje. V Parizu so štiri osebe, ki so stare po 100 let. 17 moških in 78 žensk pa živi v tem mestu, ki so stari tudi še po 99 let, 542 ljudi pa je takih, ki štejejo še čez 95 let, 90letnih pa je tam nad deset tisoč.

Prva hranilnica in posojilnica v Avstriji še ni tako stara, kakor bi si kdo mislil. Ustanovila se je šele leta 1819 (4. oktobra) na Dunaju. Ustanovniki so položili 8000 goldinarjev, kateri denar je jamčil nalagateljema denarja. Danes je vložnih v tej hranilnici 516 milijonov.

Japonska z vojsko. Japonska se menda pripravlja zopet na tihem navsomoč na vojsko. Samo to se še ne ve, ali misli udariti zopet nad Ruse, ali pa misli začeti vojsko z Združenim državami v Ameriki. Zadnje vojske s Kitajci in Rusi so ji dale preveč korajže, tako da sanja zmiraj le o novih zmagah.

Našim rodbinam priporočamo ::
Kolinsko cikorijo.

Izjava.

Listič «Freie Stimmen» je prinesel v zadnji številki notico «Ein windischer Jugendbildner», v kateri mene zlobno in nesramno napada. Izjavljam, da je vsa notica nesramna laž, da je vse od konca do kraja zlagano in da bodem nastopil napram lističu «Freie Stimmen» pravno pot. Gospoda dopisnika pa imenujem javno nesramnega lažnika in ga pozivam, naj nastopi tudi on napram meni pravno pot, če si — upa.

Dopisnik pravi, da so me na Štajerskem radi «perwakischer Hetzereien» morali odpustiti. Res pa je, da sem sam prostovoljno prosil, da se me odpusti iz javne učiteljske službe na Štajerskem, ker sem bil imenovan na Ciril-Metodovo šolo v St. Rupertu pri Velikovcu. Res je temveč, da me niso hoteli na Štajerskem odpustiti iz službe in da sem moral celo dvakrat vložiti prošnjo na c. kr. štajerski deželni solski svet. Res je, da mi je dejal okrajni solski nadzornik g. Drifak, da me ne bodo pustili oditi na Koroško in ko sem le vstrajal pri svoji zahtevi, da se me odpusti, mi je odkrito izrekel svoje obžalovanje, da odidem.

Da me na Štajerskem nikakor niso radi «prvaske hujskarije» odpustili, kaže tudi to, da mi je četudi sem bil narodnjak, ki sem tudi izven šole, deloval za napredek in prosveto svojega naroda, nemško-nacionalni c. kr. štajerski deželni solski svet izrekel priznanje za moje vestno učiteljsko delo in sem od šolske oblasti dobil dva pohvalna dekreta za izvrstne uspehe, ki sem jih dosegal.

Dopisnik «Freie Stimmen» me hoče kot vzgojitelja in učitelja zasmehovati, a če je meni predpostavljena šolska oblast bila zadovoljna z menoj in mi je izrekla celo priznanje in pohvalo za moje delovanje, je pač vseeno, kako menenje ima kak zakotni dopisnik o mojem učiteljevanju.

V St. Rupertu na Koroškem sem šele štiri mesece, a g. okrajni solski nadzornik je že dvakrat nadzoroval moj razred ter je bil vsakikrat zelo zadovoljen, ker so otroci izvrstno znali. Na vsa vprašanja so točno znali odgovor tako v slovenskem kakor tudi v nemškem jeziku.

Kot učitelj sem bil vedno prav dobro kvalificiran, kar g. dopisniku lahko dokažem črno na belem. Otroci so me vedno zelo ljubili in ljudstvo me je spoštovalo in tudi tukaj na Koroškem so mi že mnogi izrazili svoje simpatije. In da pridobiva slovenski učitelj na vplivu pri ljudstvu, to je, kar vas, nemškutarje, jezi.

Dopisnik mi očita nadalje, da sem pri slovenski predpustni veselici tukaj v Velikovcu zasramoval Nemce, da sem se baje preoblekel v «lumpigen Handwerksburschen», da sem na oder pripeljal «Radeltrun» in lopato ter sem z meho baje kazal, kako se bo nemške meščane iz Velikovca napadalo. Da je vse to od konca do kraja zlagano, kaže že to, da na odru sploh ni bilo moč goče nastopiti, ker so oder že prej odstranili iz dvorane, da je bil večji prostor za ples. Licitirala se je pač med drugim tudi metla, ki je pa jaz niti v roki imel nisem. Zabavali smo se na slovenski veselici na plemenit način dostojno. Nikdo ni bil maskiran kot «lumpiger Handwerksbursch». Nastopili pa so gostje iz Azije in Amerike, ki so bili krasno maskirani ter so priredili bajen indijski ples ob čarobni razsvetljavi. S tem se Nemcev ni niti z besedico omenilo, kamo šele zasmehovalo. Jaz niti maskiran nisem bil. Gospodu dopisniku se očitno blede v glavi, da vidi strahove ob belem dnevu. Saj so bili na veselici tudi Nemci in nikdo ni videl, da bi bil bodisi jaz ali kdo drugi vozil «Radeltrun» ali kaj takega.

Značilno je tudi to, veselica je bila že 23. januarja in šele zdaj se je dopisnik domislil, da sem na veselici Nemce zasramoval, da sem se obnašal «hubenhaft» itd.

Da sem nemškutarjem in posebno še g. dopisniku lističa «Freie Stimmen» trn v peti, to itak vem in da me bodete napadali, sem uverjen, a če ste pošteni in spodobni ljudje, poslužujte se poštenih in spodobnih sredstev, pa ne zavijajte resnice in ne lažite tako nesramno, ker to je res — «hubenhaft».

Velikovec, dne 28. februarja 1910.

Anton Pesek
učitelj.

Častna izjava!

Podpisani Simon Riedl obžalujem in tem potom prekličem vse razžaljive besede, ki sem jih govoril proti g. Jožefu Riffel, v gostilni pri Lampenwirtu v Pliberku z dne 18. m. m. Zahvaljujem se mu, da je odstopil od kazenskega postopanja proti meni.

Simon Riedl
poselnik v Podkraju.

Varstvena znamka:
„SIDRO“.

Sinement Capsici comp.,

nadomestek za 35

sidrov - pain - expeller

je vobče priznan kot izvrstno, bolečine tolažeče in odvajalno vmetenje pri prehlajenju i. t. d. Dobi se ga v vseh lekarnah za 80 v, K 1.40 in 2 K. Pri nakupu tega povsod priljubljenega domačega zdravila, naj se vzame le izvirne steklenice in skatle z našo varstveno znamko „sidro“, kajti potem je gotovo, da se je dobil izvirni izdelek.

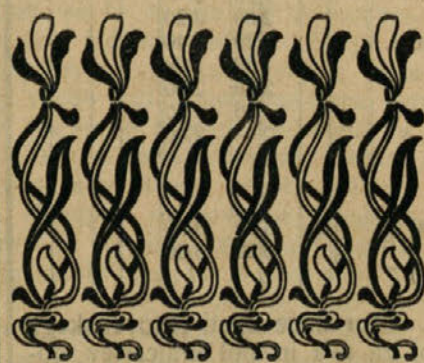
Dr. Richterja lekarna pri „zlalem levu“

v Pragi
Elizabetna ulica št. 5, nova.

Razpošiljatev vsak dan.

Vina

štajerska, dolenjska,
goriška, vipavska,
istrijska, dalmatinska,
jamčeno pristna

Naročajte in širite naš list!

Vabilo.

Hranilnica in posojilnica v Glinjah

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

ima svoj

redni občni zbor

dne 20. sušca 1910 ob 4. uri pop.

v prostorih hranilnice in posojilnice na Trati pri Glinjah,

s sledečim sporedom:

1. Citanje revizijskega poročila.
2. Potrjenje računa za leto 1909.
3. Posvetovanje o razdelitvi čistega dobička.
4. Volitev odbora in računskih pregledovalcev.
5. Slučajnosti.

K obilni udeležbi najuljudneje vabi

načelnikstvo.

Epilepsija.

Kdor trpi na božjasti, krču in drugih nervoznih boleznih, zahteva naj knjigo o tem.

52-46 Dobi jo zastoj in poštne prosto v 11
Labudovi lekarni, Frankobrod o. M.
(Privil. Schwanen-Apotheke, Frankfurt a. M.)

ponuja po skrajno nizkih cenah

zadruga

Agro-Merkur

r. z. z o. z. v Ljubljani.

2

Prva borovska tovarna orožja

PETER WERNIG

v Borovljah na Koroškem.

Louske puške vseh sestav, priznано delo prve vrste, z najboljšim strelnim učinkom.

Ceniki zastoj in poštne prosto.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu.

Akcijski kapital K 3.000.000.

Denarne vloge obrestujemo po

4 1/2 %

od dne vloge do dneva vzdiga.

✱ **Kolodvorska cesta št. 27.** ✱

Zamenjava in eskomptuje
izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone.
Daje predujme na vrednostne papirje. — Zavaruje srečke
proti kurzni izgubi.
Vinkuluje in devinkuluje vojaške in ženitninske kavelje.
Eskompt in inkasso menic. :: Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. Podr. v Spletu in Trstu.

Turške srečke. Šest žrebanj na leto. Glavni dobiček 300.000 frankov. Na mesečno odplačevanje po K 8.— za komad. 1 52—50

Tiske srečke s 4% obrestmi. Dve žrebanj na leto. Glavni dobiček K 180.000. Na mesečno vplačevanje po K 10.— za komad.

Prodaja vseh vrst vred papirjev proti gotovini po dojemnem kurzu.